

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

13.06.2019

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ ALTYAPI VE LOJİSTİK ÇALIŞMA GRUBU TUTANAĞI

1. Toplantı gündemi ve çalışma usulü

Sekretarya tarafından toplantı gündemi ve çalışma usulü hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

2. Eş başkanların konuşmaları

Çalışma Grubu eş başkanları tarafından gündemin geneli ve toplantıdan beklentilere ilişkin kısa bir açıklama yapılmıştır.

3. Ülkemizin hızlı kargo taşımacılığı alanında bir “hub” olma potansiyeline katkı sağlayacak yeni teknolojiler ve yeni gümrük işlemleri geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması (26 No’lu Eylem Maddesi)

Toplantıda, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından Kurul çalışmaları kapsamında hazırlanan, Ülkemizin hızlı kargo alanında bir “hub” olma potansiyeline katkı sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesine dair raporun üyelere iletilerek görüşlerinin alınmasına karar verilmiştir.

Raporun içeriği konusunda bilgilendirme yapan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, İstanbul Havaalanı bünyesinde kargo işletmeciliği için yer tahsisinde bulunduğu, şirketlerle anlaşarak İstanbul Havaalanının bir hub olması için gerekli altyapının sağlandığı bildirilmiştir. Bunun yanı sıra, PTT bünyesinde yapılan çalışmalarla PTT'nin hızlı kargo taşımacılığı alanında yeni girişimlerde bulunduğu belirtilmiştir.

Toplantıda, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği (İGMD) tarafından, yeni havaalanında hızlı kargo taşımacılığının artırılması için, İstanbul Havalimanı Gümrük Müdürlüğü'nün yetersiz kaldığı ve Yolcu Salonu, Kargo ve Hızlı Kargo Gümrük Müdürlüğü olarak bölünmesi teklif edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı ise bu yönde bir talebin kendilerine de iletildiğini, bunun değerlendirme aşamasında olduğunu, bilahare bu konuda bir açıklama yapılacağını belirtmiştir.

4. Transit işlemlerinin en iyi uygulama örnekleri doğrultusunda basitleştirilmesi ve mükerrer veri girişlerinin önüne geçilebilmesi amacıyla uluslararası uygulama örnekleri incelenmesi (29 No’lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığı tarafından ticaretin kolaylaştırılması ve gümrük işlemlerinin hızlandırılmasını teminen hayata geçirilen transit rejiminde demiryolu, denizyolu ve

havayolu taşımalarındaki basitleştirme uygulamaları ve İhracat Refakat Belgesi (İRB) uygulaması hakkında bilgi verilmiştir.

Transit taşımacılığın geliştirilmesi amacıyla kurulan UTİKAD Transit Taşımacılık Odak Grubu çalışmaları çerçevesinde planlanmakta olan Transit işlemlerinin en iyi uygulamalarının yerinde incelenmesi ve gerekli görülecek basitleştirmelerin belirlenmesi amacıyla özel sektörün hâlihazırda işlemlerini yürütmekte olduğu uluslararası noktalara inceleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi için başta Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) ve Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD) olmak üzere gerekli girişimlerde bulunulması kararlaştırılmıştır. Bu minvalde UND ve UTİKAD tarafından hazırlanacak bir rapor kapsamında karayolu, deniz ve hava taşımacılığında örnek teşkil edecek ülkelerin belirlenmesi ve ziyaretlerin planlanması kararlaştırılmıştır.

TURKTRADE temsilcisi karayolu taşımacılığının yanı sıra deniz yoluyla yapılan transit taşımacılığına da önem verilmesi gerektiğini belirtmiş ve bu konuda ülkemizin, beklentilerin altında bir performans sergilemekte olduğunu, bu konuda da Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesinin teşvik edici bir rol üstlenebileceğini belirtmiştir.

İGMD temsilcisi transit taşımacılığı konusunda ülkemizin potansiyelini tam olarak gerçekleştiremediğini, ilgili eylemin ülke ticaretindeki önemini belirterek bu konuda özel sektör kamu işbirliğinin ilerletilerek sürdürülmesi gerekliliğini vurgulamıştır.

5. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan resmi kontrollerin hızlı, etkin ve kesintisiz bir şekilde yapılabilmesi için, ihtiyaç duyduğu altyapı ve teknik gereklilikler konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından mevcut durum analizi yapılması(33 No'lu Eylem Maddesi)

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından toplantıya katılım sağlanamadığından mevcut durum hakkında bilgi alınamamıştır. Sekreteryanın Tarım ve Orman Bakanlığı ile temasa geçerek Bakanlık tarafından sunulan kontrollerde yaşanan sorunların tespiti konusunda bir durum değerlendirmesini içeren raporu talep etmesi kararlaştırılmıştır. İlerleyen süreçte özel sektörden ilgili kuruluşlarla Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla ayrı bir toplantı düzenlenmesi ve mevcut durum hakkında ilgili tarafların, gerekli iyileştirmeleri işbirliği içerisinde hayata geçirmeleri planlanmaktadır.

6. Ortak kapı modelinin komşu ülkelerle uygulanmasının olası etkileri hakkında bir üniversite marifetiyle analitik çalışma yapılması (34 No'lu Eylem Maddesi)

Uluslararası Nakliyeciler Derneği tarafından bahsedilen analitik çalışmanın gerçekleştirilmesi için UND içerisinde gerekli girişimlere başlanacağı ve konu hakkında Sekreterya'nın bilgilendirileceği belirtilmiştir.

7. Kara Hudut Kapıları Master Planı Pilot Projesi hayata geçirilecektir (35 No'lu Eylem Maddesi)

Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinasyonunda devam eden Kara Hudut Kapıları Master Planı Pilot Projesi kapsamında bir rapor hazırlanmaya başlandığı bildirilmiş ve bu konudaki gelişmelerin devam ettiği vurgulanmıştır. Bahse konu rapor Sekretarya ile paylaşılacak olup müteakip toplantıda değerlendirilecektir.

8. Tek durak noktasında kontrollerin gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır (40 No'lu Eylem Maddesi)

Bir önceki çalışma grubunda alınan kararların uygulama durumu hakkında Ticaret Bakanlığı tarafından bilgi verilmiştir. Buna göre:

i. *Kapıkule Sınır Kapısının tek durağa uygun olarak yeniden yapılandırılmasına yönelik uygulama projeleri tamamlanma aşamasında olup yakın zamanda uygulamaya başlanacaktır.*

ii. *Yap-İşlet-Devret Sözleşmesi onaylanmıştır.*

iii. *Pasaport kontrol yetkisinin Ticaret Bakanlığına devrine yönelik olarak İçişleri Bakanlığının devre sıcak bakmaması nedeniyle bir ilerleme sağlanamamıştır. Bununla beraber, projeye uygun olarak yenilenen gümrük kapılarında pasaport kontrolleri ile tescil işlemlerinin aynı peronda gerçekleştirilmesi de projenin amacına uygundur.*

iv. *Yeni muhasebe sisteminin devreye alınması beklenmeksizin tahakkuksuz alacakların POS aracılığıyla tahsil edilmesine yönelik çalışmalarda İpsala ve Kapıkule Gümrük Kapılarında pilot uygulamaya başlanmıştır. Uygulama başarılı olursa diğer kapılara da yaygınlaştırılacaktır.*

v. *YİD kapsamında, Sarp ve Kapıköy Sınır Kapılarının yapımları tamamlanmıştır. Hamzabeyli ve İpsala Sınır Kapıları inşaatları ise devam etmekte olup 2020 yılında tamamlanması beklenmektedir.*

vi. *Kara hudut kapılarında transit beyanına ilişkin bilgilerin denetimle görevli kurumlarla elektronik olarak paylaşılmasına yönelik bilgi işlem altyapısı kurulması projesi; birtakım sistemsel sebeplerle sağlıklı veri paylaşımının gerçekleştirilemeyeceği, özellikle ortak transit rejimi ve TIR Karnesi kapsamında ülkemize gelen eşya için G.T.İ.P bilgisinin zorunlu olmaması ve eşya tanımının ise çoğu zaman yabancı dilde olması nedeniyle verilerin ilgili kurumların personeline takip edilebilirliğinin zor olacağı, ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 7/24 çalışma sistemine geçmesi ve eşyaya ilişkin bilgileri eşya gelmeden önce ön bildirim*

kapsamında kendi sistemlerinden alması, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ise denetimlerin iç gümrüklerde yapılmasına yönelik yeni bir proje yürütmesi ve adı geçen kurumlarca muhtelif toplantılarda söz konusu proje çıktılarına artık ihtiyaçlarının kalmadığının dile getirilmesi nedenleriyle sonlandırılmıştır.

UTİKAD NOTU:

Her ne kadar bu projenin eylem planından çıkarılmasına karar verilmiş olduğu belirtilmiş olsa da Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 7/24 çalışma sistemine geçmemiş olması nedeniyle, ayrıca bu maddenin eylem planına hangi nedenlerle dahil edildiğinin ve gerçekten bu projeye ihtiyaç kalıp kalmadığının tam olarak tespit edilmesinden sonra eylem planından çıkarılması gerektiği değerlendirilmişti. Bu inceleme yapıldıktan sonra maddenin iptal edilmesi bir sonraki çalışma grubu toplantısında kararlaştırılmalıdır.

9. Ülkemiz taşımacılarının diğer ülkelerde gerçekleştirdiği transit taşımalarda yaşanan transit ticareti kısıtlayıcı ve ilave maliyet yaratıcı önlemlere (transit geçiş ücreti talep edilmesi vb.) ve güzergah ve mod dayatmalarına karşı uluslararası alanda faaliyetler yürütülmesi ile Avrupa Birliği Gümrük Birliği kapsamında transit serbestisinin gündeme getirilerek uluslararası karayolu taşımalarında profesyonel sürücü vizelerinin yüksek maliyeti ve kalış süresi kısıtlamasının yol açtığı sıkıntıların ve geçiş belgelerine transit ticareti ve transit geçişi kısıtlayıcı kota sınırlamaların kaldırılması için lobi faaliyetleri yürütülmesi (45 No'lu Eylem Maddesi).

Toplantıda, UND, transit konusunun, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi müzakereleri ve AB ülkeleri ile ikili temaslarda malların serbest dolaşımı ve vize serbestisi olarak iki ayrı başlık altında değerlendirilmesinin daha faydalı olabileceği görüşünü bildirmiştir.

Sürücülerin karşılaştığı vize sorunlarının çözümü için yapılan girişimler konusunda Dışişleri Bakanlığı ile temasa geçilerek hâlihazırda yürütülen çalışmalara ilişkin bilgi istenmesi ve üyelere paylaşması kararlaştırılmıştır.

AB ülkelerinde Gümrük Birliği kapsamında malların serbest dolaşımı ilkesini ihlal edecek yönde alınan kararlara yönelik girişimler konusunda fikir teatileri yapılmış; KEK toplantılarında konunun muhatap ülkelerle gündeme getirilmesinin meselenin çözüme ulaştırılmasında katkı sağlayacağı dile getirilmiştir.

Ayrıca, UND tarafından, transitte yaşanan problemlerin, Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi nezdinde ilgili ülkelerin Ticaretin Kolaylaştırılması Komiteleri ile ikili temaslar aracılığıyla gündeme getirilmesi önerilmiştir.

Sekretarya bahse konu önerileri değerlendirerek üyelere gerekli bilgilendirmeleri yapacaktır.

10. Gümrükleme işlemlerinin yapıldığı kara ve demiryolu kapıları, deniz limanları, havalimanları ile serbest bölgelerde ilgili kamu idarelerine gerekli fiziki altyapının sağlanması için eşgüdüm halinde çalışmalar yürütülmesi ile bir danışma mekanizması kurularak çalışmaların eşgüdümlü yürütülmesi; ayrıca çalışmalar yapılırken, gümrük müşavirlerinin de ihtiyaçlarının gözetilmesi (47 No'lu Eylem Maddesi).

Gerekli fiziki altyapının sağlanması için yapılan iyileştirme faaliyetlerinin devam ettiği Ticaret Bakanlığı tarafından vurgulanmakla birlikte, iyileştirmelerin yanında, diğer ilgili kamu kurumları ile işbirliği içerisinde çalışmaların yürütülmesinin gerekliliğine değinilmiştir. Bazı gümrük idarelerinin altyapı sorunlarının devam ettiği, çalışmaların sürdüğü belirtilmiştir.

Ayrıca, fiziki altyapı sorunları dışında gümrükleme işlemleri konusunda sunulan hizmetlerde yetkilendirilmiş yükümlü uygulamasının sunduğu olanaklardan faydalanmanın özel sektör tarafından teşvikine yönelik işbirliği beklendiği ifade edilmiş, bu konuda farkındalığın artırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

11. Komşu ülkelerle altyapı modernizasyonu konusunda işbirliğini artırmaya yönelik girişimler sürdürülecektir (48 No'lu Eylem Maddesi).

Komşu ülkelerle altyapı modernizasyonu konusunda sağlanan gelişmeler ile ilgili olarak müteakip toplantıda ilgili birim tarafından bir sunum yapılması kararlaştırılmıştır.

12. Üyeler tarafından önerilen diğer gündem maddeleri

a) UTİKAD temsilcisi deniz yolu taşımacılığında mevzuat nedeniyle yaşanan demuraj problemine dikkat çekmiş, eşyanın konteynır içerisinde beklemesinin yarattığı sorunlara değinmiştir. Eşya ile konteynırın ayrı ayrı değerlendirilmesinin gerektiğini, buna yönelik mevzuat değişikliğinin yapılarak konteynerlerin bir an önce boşaltılmasının sağlanması gerektiğini belirtmiştir.

Yine UTİKAD temsilcisi İstanbul'daki TASİŞ ambarlarının fiziki olarak yetersiz kaldığını ve bunun da konteynerlerin boşaltılamamasına ve bu nedenle yurt dışına demuraj ödemeleri yapılmasına sebep olduğunu bildirmiştir. Bu konunun etraflıca değerlendirilmesi için UTİKAD tarafından hazırlanacak raporun Sekretarya ile paylaşılması kararlaştırılmıştır.

b) UTİKAD temsilcisi sadece komple konteyner Denizyolu taşımaları için uygulanmaya başlanan varış öncesi gümrük işlemleri yapılmasının diğer tüm taşıma modlarına yaygınlaştırılmasını önererek bunun ticareti kolaylaştırma yönünde önemli bir adım olacağını belirtti. Gümrük idaresi temsilcisi tarafından bu uygulamanın öncelikle denizyolunda başlatılmasının nedeninin, denizyoluyla gelen

yüklerin limanlardaki işlem süresinin bu uygulama ile çok önemli oranda kısaltılacağı, denizyolu süreçleri iyice oturduktan sonra havayolunda da uygulanmasının değerlendirileceği, karayolu taşımacılığında ise böyle bir uygulamaya geçilmesinin düşünülmeyeceği belirtildi.

İntermodal taşımacılık içinse konuyu örneklerle açıklayan bir bilgi notunun UTİKAD tarafından hazırlanıp, gümrük idaresine iletilmek üzere sekreteryaya iletilmesi kararlaştırıldı.

c) UTİKAD temsilcisi gabari dışı yurt içi taşımalarının her seferi için ayrı ayrı izin belgesi istenmesi yerine yıllık veya projeye ilişkin tek bir belge aranması yönünde mevzuat değişikliği yapılmasını önerdi.

Eşbaşkan Fatih Şener ise bu konuyla ilgili olarak ağır taşımacılara da yeni yükümlülükler getiren yeni bir yönetmelik taslağı hazırlandığını belirtti.

KDGM temsilcisi bu öneriyi desteklediklerini, ancak konunun Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olduğunu, konunun gündeme alınarak bir sonraki toplantıya KGM'den yetkililerin davet edilerek görüşülmesini önerdi.

d)TUSİAD temsilcisi taşımacılığın çeşitliliğinin yanında ticaretin zorunlu bir parçası olarak bir bütünlük teşkil ettiğini, modlar özelinde her taşımacılığın kendine has sorunları olmakla birlikte taşımacılık işlemlerinin bir bütün olarak değerlendirilmesinin ticaretin kolaylaştırılmasına katkı sağlayacak çözümler sunabileceğine vurgu yaparak, bu konuda çalışmalara öncülük edebileceklerini bildirmiştir.

e) TurkTrade temsilcisi Maliyetlerin azaltılması hususunun, yük teslim belgesi/ordino ve geçici depolama maliyetlerinde son Danıştay kararı ile bahse konu kararların Ticaret Bakanlığımız uhdesine geçirilmesine ilişkin kararın incelenmesinin ve masraf/maliyet konusunun gündeme alınması talep edilmiştir.

f) Toplantıda, ülkemizden özellikle Avrupa Ülkelerine yapılan ihracat taşımalarında yaşanan kota ve diğer sorunlar görüşülmüş olup Avrupa Ülkelerine ihracat taşımalarının geliştirilmesi için sektör katılımcıları ile ortak yeni projeler ve çalışmaların yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.